

ELLIS

Monitoren en verkleinen van ongelijkheden in milieugerelateerde ziektelast

DUUR
15/12/2019 – 15/03/2024

BUDGET
493 810 €

PROJECT BESCHRIJVING

Er zijn steeds meer aanwijzingen dat omgevingsstressoren het risico op ziekte en vroegtijdige sterfte kunnen verhogen. Fijnstof veroorzaakt bijvoorbeeld longkanker en lawaai verhoogt het risico op een hartaanval. Omgekeerd kan de natuurlijke omgeving ook de gezondheid verbeteren. Zo is contact met de natuur in parken en tuinen (groene ruimtes) geassocieerd met verhoogde fysieke activiteit, verminderde stress en verbeterd welzijn. Overheden wereldwijd streven er hierdoor naar de negatieve gezondheidseffecten van blootstelling aan omgevingsgebonden risicofactoren te verkleinen, en anderzijds de positieve gezondheidseffecten veilig te stellen. Omdat de blootstelling niet bij alle bevolkingsgroepen gelijk is, is het bovendien belangrijk om ongelijkheden in de milieugerelateerde ziektelast te begrijpen en te verkleinen.

De algemene doelstelling van ELLIS is om beleidsrelevante instrumenten te ontwikkelen om ongelijkheden in milieugerelateerde ziektelast in België te monitoren en te verkleinen.

Om dit doel te bereiken, integreert ELLIS de 3 dimensies van ongelijkheden in milieugerelateerde ziektelast: sociaaleconomische deprivatie, blootstelling aan omgevingsgebonden risicofactoren, en gezondheidseffecten. Deze dimensies geven aanleiding tot 3 concepten: gezondheidsongelijkheden, milieuongelijkheden, en milieugezondheid. Elk van deze concepten is goed beschreven in nationale en internationale literatuur. De integratie van alle 3, wat leidt tot ongelijkheden in milieugerelateerde ziektelast, heeft tot dusver maar weinig aandacht gekregen. Om de flexibiliteit en duurzaamheid te vergroten, zal de integratie van deze dimensies plaatsvinden op het niveau van de statistische sector (d.w.z. de kleinste administratieve onderverdeling van België). Naast het volgen van de situatie, simuleert ELLIS de potentiële impact van alternatieve beleidsscenario's op de omvang en ongelijkheden in de milieugerelateerde ziektelast. Stakeholders worden proactief betrokken om de meest geschikte scenario's te identificeren en kennisoverdracht te vergemakkelijken.

ELLIS biedt een aantal innovaties die relevant zijn voor de Belgische beleidsvorming en de samenleving:

- Ontwikkeling van een index van meervoudige deprivatie op het niveau van de statistische sector voor gebruik bij beleidsvorming.
- Integratie van omgevingsstressoren in de Belgische nationale ziektelaststudie om continue monitoring van de milieugerelateerde ziektelast mogelijk te maken.
- Ontwikkeling van een instrument voor het monitoren van milieuongelijkheden en ongelijkheden in de milieugerelateerde ziektelast.
- Ontwikkeling en toepassing van een gezondheidseffectbeoordelingstool voor het verkleinen van milieuongelijkheden en ongelijkheden in de milieugerelateerde ziektelast.

Bovendien levert het project een aantal onderzoeksinnovaties op:

- Consolidering van het concept van ongelijkheden in de milieugerelateerde ziektelast.
- Beoordeling van methoden die geschikt zijn om meerdere blootstellingen aan het milieu aan te pakken.
- Integratie van gezondheidsongelijkheden in gezondheidseffectbeoordelingen.
- Inzichten in het potentieel voor ecologische bias in de berekening van milieuongelijkheden en ongelijkheden in de milieugerelateerde ziektelast.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Brecht Devleesschauwer
Sciensano,
Dienst Levensstijl en chronische ziekten
brecht.devleesschauwer@sciensano.be

Partners

Bruno Masquelier
Université catholique de Louvain (UCLouvain)
Centre de recherche en démographie
bruno.masquelier@uclouvain.be

Thierry Eggerickx
Université catholique de Louvain (UCLouvain)
Centre de recherche en démographie
thierry.eggerickx@uclouvain.be

Catherine Bouland
Université Libre de Bruxelles (ULB)
Centre de Recherche Santé Environnementale et Santé au Travail
catherine.bouland@ulb.ac.be

Christel Faes
Universiteit Hasselt (UHasselt)
Centrum voor Statistiek
christel.faes@uhasselt.be

LINKS

<https://www.brain-ellis.be/>